

CREACIÓ D'UN PROJECTE DE CAIRE INTERDISCIPLINAR AL CICLE INICIAL DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES I EDUCACIÓ EN COMUNICACIÓ

Isabel Barbera Molina

Montserrat Bayo Sobrecasas

Esther Carvajal Ríos

Montserrat Garcia Muñoz

Isabel Justicia Rivasés

Mercè Massallé Puig

Vanessa Quiles Arribas

Laura Ullastre Ferrin

Montserrat Villó Montserrat

Coordinades per:

Montserrat Vert i Ros

Dolors Font Llobera

Eulàlia Dòria Cerezo

EDUMEDIA

ICE UAB

ABRIL 2008

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. TÍTOL I JUSTIFICACIÓ
3. DURADA I DISTRIBUCIÓ AL LLARG DEL CICLE
4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES, ÀREA PRINCIPAL I ALTRES ÀREES QUE ES TREBALLEN
5. OBJECTIUS D'APRENTATGE
6. CONTINGUTS
7. CRITERIS D'AVUACIÓ
8. METODOLOGIA
9. REFLEXIÓ SOBRE LA PRÀCTICA (VALORACIÓ)

INTRODUCCIÓ

Aquest projecte de treball de caire interdisciplinar del cicle inicial de primària no és un projecte aplicat a cap centre ni context concret, sinó el treball elaborat en 5 sessions per un grup de mestres per tal de familiaritzar-se amb el nou currículum d'educació primària i introduir-se en la metodologia del treball per projectes.

La idea de la creació d'aquest grup de treball va sorgir de la demanda dels mestres a la II Jornada d'Educació en Comunicació "el currículum a debat"; que van tenir lloc el novembre de 2007 a Barcelona, l'ICE de la UAB. Els i les mestres assistents a la jornada van demanar una formació concreta en la realització dels projectes interdisciplinars que demana el nou currículum d'educació primària. El grup Edumèdia vam creure necessari respondre a aquesta demanda amb la creació d'un grup de treball on els i les mestres poguessin crear un projecte de treball amb les directrius que el Departament d'Educació ha donat i així poder satisfer les demandes i neguits dels mestres. El format de grup de treball va sorgir de la necessitat que tothom que assistís pugues participar en el projecte.

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES**TÍTOL I JUSTIFICACIÓ**

El tema treballat és L'ESPAI. Es decideix el tema la primera sessió del grup de treball.

Es proposen diversos temes:

ESPAI: L'espai es un tema que pensen pot interessar als infants . Sobretot els objectes que hi ha a l'espai. A més a més, l'alumnat del Cicle Inicial mostra força interès per aquest tema i ens permet parlar del temps, dies, setmanes, meteorits, eclipses,...

AIGUA: Temàtica actual, falta d'aigua, medi ambient. Permet treballar el desglaç, icebergs,...

EL BARRI: I les relacions que s'hi donen

EL MERCAT: donant importància tant a aspectes matemàtics, aspectes socials i relacionals

El tema L'espai obté 7 vots i el tema El mercat 3 vots.

DURADA I DISTRIBUCIÓ AL LLARG DEL CICLE

No s'ha emmarcat en cap moment concret del cicle per tal que totes les mestres participants, ubicades en centres, nivells i contextos diferents poguessin sentir-se partícips del projecte. El projecte no està concretat en cap grup diana i això fa que, a vegades, pugui semblar excessivament ampli.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES, ÀREA PRINCIPAL I ALTRES ÀREES QUE ES TREBALLEN

De totes les competències exposades en el currículum d'educació primària, creiem que aquest projecte treballa:

COMPETÈNCIA COMUNICATIVA LINGÜÍSTICA I AUDIOVISUAL

- Assolir competència oral: interacció (escolta i producció) i mediació (gran grup i grups reduïts).
- Ser progressivament competent en l'expressió i comprensió dels missatges que s'intercanvien en diferents situacions amb l'ús actiu i efectiu de codis i habilitats verbals i no verbals i les normes pròpies de l'intercanvi comunicatiu.
- Conèixer i usar els codis del llenguatge audiovisual i saber que poden aparèixer en diferents suports (paper i digital) i considerar-los en el procés d'aprenentatge.

COMPETÈNCIA ARTÍSTICA I CULTURAL

- Conèixer, comprendre apreciar i valorar críticament diferents manifestacions culturals i artístiques.
- Saber crear amb paraules, el propi cos, tota mena de materials, suports i eines tecnològiques les representacions i anàlisis de la realitat per viure i conviure en societat.
- Posar en pràctica habilitats de pensament divergent i convergent.
- Expressar-se i comunicar-se; percebre, representar i comprendre, enriquir-se amb diferents realitats i produccions del món de l'art i la cultura.
- Fomentar la iniciativa, la imaginació i la creativitat
- Expressar-se mitjançant codis artístics
- Fomentar habilitats de cooperació
- Mostrar una actitud d'estima de la creativitat a través de l'expressió d'idees, experiències o sentiments (música, literatura, arts visuals i escèniques o arts tradicionals i populars).

TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ I COMPETÈNCIA DIGITAL

- Usar diferents suports per a informar-se, aprendre i comunicar-se
- Desenvolupar el tractament de la informació en la cerca, captació, selecció, registre i processament de la informació a través de l'ús de tècniques i estratègies diverses segons la font i els suports que s'utilitzen (oral, imprès, audiovisual i digital).

COMPETÈNCIA MATEMÀTICA

- Desenvolupar l'habilitat per comprendre, utilitzar i relacionar els números, les seves operacions bàsiques, els símbols i les formes d'expressió i raonament matemàtic per a produir i interpretar diferents tipus d'informació, per ampliar el coneixement sobre

---

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

aspectes de la realitat i per entendre i resoldre problemes i situacions relacionats amb la vida quotidiana, el coneixement científic i el món laboral i social.

COMPETÈNCIA D'APRENDRE A APRENDRE

- Ser conscient del que se sap i del que cal aprendre, de com s'aprèn i de com es gestionen i controlen els processos d'aprenentatge.
- Ser conscient de les carències i tenir motivació i voluntat per a superar-les.
- Augmentar progressivament la seguretat per a afrontar nous reptes d'aprenentatge.
- Fomentar el pensament creatiu, la curiositat de plantejar-se preguntes, identificar i plantejar la diversitat de respostes possibles i l'ús de diverses estratègies que permetin afrontar la presa de decisions (racionalment i crítica) amb la informació disponible.
- Ser capaç d'autoavaluar-se i autoregular-se, tenir responsabilitat i compromís personal, saber administrat l'esforç, acceptar les errades i aprendre de i amb les altres persones.

COMPETÈNCIA D'AUTONOMIA I INICIATIVA PERSONAL

- Adquirir la consciència i aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades.
- Planificar i portar a terme projectes individuals o col·lectius amb una actitud positiva.
- Disposar d'habilitats socials per a relacionar-se, cooperar i treballar en equip (empatia, valoració d'idees d'altres, diàleg i negociació, assertivitat, cooperació i flexibilitat).
- Ser capaç d'imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions i projectes amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.

COMPETÈNCIA EN EL CONEIXEMENT I LA INTERACCIÓ AMB EL MÓN FÍSIC

- Interpretar i apropiar-se dels coneixements sobre els fets i els processos
- Predir conseqüències
- Dirigir reflexivament les accions per a la millora i perseveració de les condicions de vida.
- Interpretar la realitat
- Aplicar conceptes i principis propis dels diferents camps del saber que donin sentit als fenòmens quotidians.
- Percebre adequadament l'espai físic.
- Interactuar en l'entorn més proper.

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Ser conscient de la influència que té la presència de les persones en l'espai, en les modificacions i els paisatges resultants.

De les diferents àrees que són prescriptives de treballar en el cicle inicial d'educació primària, aquest projecte contempla els continguts de:

Coneixement del medi natural, social i cultural

Educació artística

Educació física

Matemàtiques

Llengües

És a dir, a través d'aquest projecte treballem totes les àrees curriculars del cicle.

OBJECTIUS D'APRENTATGE

Els objectius que plantegem estan dissenyats com a objectius concrets d'una activitat que hem desenvolupat, la reproducció del Sistema Solar, però creiem que poden ser considerats objectius generals del projecte. Per manca de temps en el grup de treball no hem pogut desenvolupar aquest punt concret i per això extrapolem uns objectius concrets a uns objectis generals del projecte.

- Expressar les pròpies idees de diferents maneres i en diferents llenguatges.
- Col·laborar en les tasques del treball en grup contrastant i valorant les explicacions dels altres i les pròpies amb respecte.
- Interpretar les dades recopilades durant les activitats prèvies.
- Aplicar la unitat de mesura.
- Ordenar quantitats de gran a petit i de petit a gran.
- Memoritzar els noms dels planetes i el seu ordre.
- Observar, comparar i explicar les característiques de cada un dels planetes que componen el Sistema Solar.
- Crear colors a partir dels primaris que els formen.

CONTINGUTS

Cal destacar que hi ha un ampli ventall de continguts perquè hem cenyit la intervenció en el Cicle Inicial en general, no en una aula, nivell, grup o context concret.

CONeixEMENT DE MEDI NATURAL, SOCIAL I CULTURAL

L'entorn i la seva conservació

- Observació d'elements i fenòmens naturals i comunicació de les observacions utilitzant formes de representació bàsiques.
- Orientació mitjançant l'observació d'elements naturals.
- Exploració d'algun aspecte de l'entorn a partir d'una qüestió rellevant, mitjançant el treball cooperatiu.

El món dels éssers vius

- Observació, utilitzant mètodes directes i indirectes, d'organismes i d'objectes inerts, per identificar-ne les diferències.
- Observació a ull nu *d'un animal i una planta per a diferenciar-los dels planetes, que són inerts.*

Les persones i la salut

- Caracterització de l'ésser humà com a ésser viu.

Persones, cultures i societats

- Identificació dels diferents àmbits als quals pertany l'alumnat: la família, l'escola, el barri o la localitat, *el sistema solar, la via làctea, l'univers.*

Canvis i continuïtats en el temps

- Ús de fonts orals, imatges i materials per reconstruir la pròpia història, valorant la dels altres i l'intercanvi comunicatiu dins el grup.

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Ús de les nocions bàsiques de temps (abans/després, passat/present/futur, durada) i de les unitats de mesura bàsiques (dia, setmana, mes i any).
- Aplicació de nocions de canvi i continuïtat en fets quotidians propers a la seva experiència.

Matèria i energia

- Observació, descripció i classificació de materials en funció d'algunes propietats tot relacionant-les amb els seus usos.
- Observació i descripció d'interaccions que produeixin canvis en un sistema.
- Plantejament de preguntes a partir d'observacions i ús de taules simples per recollir dades i comparar-les.

Entorn, tecnologia i societat

- Utilització de peces modulars per a la construcció d'estructures senzilles, tenint cura de les eines i dels materials.
- Reconeixement d'elements bàsics de l'ordinador i del programari. Utilització del teclat, del ratolí i del micròfon i iniciació al programari bàsic de processador de text, edició gràfica i de presentació.
- Iniciació al correu electrònic en grup i amb ajuda.
- Iniciació a l'ús de la càmera fotogràfica.

EDUCACIÓ ARTÍSTICA

Explorar i percebre

Visual i plàstica

- Observació, i exploració sensorial dels elements presents en l'entorn natural, cultural i artístic experimentant les sensacions i emocions que provoquen.

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Observació i valoració d'imatges fixes i seriadades de contextos propers (historietes, còmics, il·lustracions, fotografies, cartells, publicitat) que provenen del camp de les arts i la cultura visual.
- Expressió oral d'idees, emocions i experiències, que desvetllen les manifestacions artístiques i culturals per promoure la comprensió crítica.
- Discriminació de materials, colors, formes, volums, línies, grandàries, impacte visual... en les imatges, els objectes i les obres artístiques.
- Observació de recursos formals del llenguatge audiovisual (enquadrament i punt de vista).

Música i dansa

- Interès pel coneixement de cançons i danses tradicionals catalanes i de cançons i danses tradicionals dels països d'on provenen companys i companyes de classe.
- Comprendre el significat de cançons i danses i la seva relació amb experiències conegudes o imaginades.

Interpretar i crear

Visual i plàstica

- Concepció i composició individual i col·lectiva d'imatges i objectes a partir de materials i tècniques per a la representació bidimensional i tridimensional, la composició d'objectes atenent a l'equilibri i la utilització de ritmes visuals.
- Us progressiu dels materials, d'imatges i d'objectes diversos de l'entorn en les produccions pròpies i col·lectives: materials plàstics, fotografies, revistes, premsa, cromos, imatgeria popular i fantàstica.
- Incorporació i utilització progressiva de les terminologies pròpies dels llenguatges artístics: pintura, dibuix, escultura, il·lustració, collage, modelatge, construcció, fotografia, cinema i teatre.

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Valoració de l'ordre, la cura i l'atenció en els processos de producció i del respecte en el treball.
- Interès, valoració i respecte davant del fet artístic i davant de les produccions artístiques pròpies i alienes.

Música i dansa

- Interpretació de cantarelles, cançons a una veu amb acompanyament o sense i danses tradicionals catalanes, d'altres cultures i d'autor, desenvolupant la tècnica vocal, instrumental i corporal.
- Ús progressiu de materials sonors i instruments convencionals i no convencionals, desenvolupant l'adaptació corporal i musical a les característiques de cadascun d'ells.

EDUCACIÓ FÍSICA

El cos: imatge i percepció

- Experimentació del cos en postures corporals diferents.
- Experimentació de situacions d'equilibri i desequilibri.
- Participació en situacions que provoquin la interacció entre espai i temps. Percepció espai - temps.

Habilitats motrius i qualitats físiques bàsiques

Activitat física i salut

- Respecte per les normes d'ús de materials i espais en la pràctica d'activitat física.

Expressió corporal

- Sincronització del moviment amb pulsacions i estructures rítmiques

senzilles.

- Exploració de les possibilitats expressives amb objectes i materials.

El joc

MATEMÀTIQUES

NUMERACIÓ I CÀLCUL

Comprensió dels nombres, de les seves formes de representació i del sistema de numeració

- Ús dels llenguatges verbal, gràfic i simbòlic per representar els nombres (aproximadament fins al miler). Interpretació i elaboració de gràfics a partir del comptatge. Visualització geomètrica de nombres utilitzant materials. Posada en comú de les diferents representacions.
- Reconeixement dels nombres en situacions quotidianes. Ús dels nombres naturals per a resoldre problemes dins de contextos significatius.
- Ús de diferents models per comparar i ordenar els nombres (aproximadament fins al miler). Situació dels nombres sobre la recta numèrica. Arrodoniment de quantitats.
- Ús de les fraccions un mig i un quart en contextos significatius.
- Interpretació dels nombres com identificadors en situacions properes.

Comprensió dels significats de les operacions i de les relacions que hi ha entre unes i altres

Comprensió de la funcionalitat del càlcul i l'estimació

- Establiment d'analogies entre càlculs (de les unitats a les desenes i les centenes).
- Estimació dels resultats de sumes i restes.

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Ús de calculadores per desenvolupar el càlcul i per explorar els nombres i les operacions.

RELACIONS I CANVI

Comprensió i anàlisi dels patrons, relacions i canvis

- Selecció, classificació i ordenació d'objectes segons diferents criteris.

Ús de models i expressions matemàtiques per representar les relacions

ESPAI I FORMA

Anàlisi de les característiques i propietats de les figures geomètriques

- Composició i descomposició de figures tridimensionals i planes amb suports físics i virtuals.

Localització i descripció de relacions espacials

- Descripció, nominació i interpretació de posicions relatives a l'espai, en referència a un mateix i a altres punts.
- Descripció i interpretació de la direcció en els desplaçaments a l'espai. Representació i elaboració d'itineraris senzills, laberints o plànols. Interpretació d'operacions de nombres naturals mitjançant la recta numèrica.
- Ús del vocabulari bàsic (a prop, lluny, sobre, sota, darrere, davant, entre) i de recursos TIC per orientar-se a través de laberints i plànols.

Identificació i aplicació de transformacions geomètriques

- Reconeixement de moviments (desplaçaments, simetries i girs).
- Exploració de moviments utilitzant materials físics (tessel·les, miralls, plegat de paper) i suports virtuals.

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Reconeixement i creació de figures que tinguin simetries.

Utilització de la visualització i de models geomètrics per resoldre problemes

- Utilització de recursos TIC per girar, reduir i deformar figures de dues i tres dimensions.
- Reconeixement i representació de figures des de diferents perspectives.
- Reconeixement de formes i d'estructures geomètriques a l'entorn, i determinació de la seva situació.

MESURA

Comprensió de les magnituds mesurables, de les unitats i del procés de mesurar

- Comparació directa i indirecta i ordenació de mesures de les diferents magnituds.
- Mesura de les diferents magnituds utilitzant unitats no convencionals i convencionals (longitud: m; massa: kg; capacitat: l; temps: dia, setmana, mes, hora).
- Selecció de la unitat i de l'instrument adequats, d'acord amb la magnitud a mesurar. Expressió, mitjançant pictogrames i taules, de mesures preses.
- Lectura i escriptura de mesures en contextos reals.

Aplicació de tècniques i d'instruments per mesurar

- Aplicació del procés de mesurar, tot utilitzant una unitat de forma repetida i un instrument adequat: cinta mètrica, regla, rellotge analògic, balança de plats.
- Descripció oral del procés de mesura i d'estimació.

ESTADÍSTICA I ATZAR

Formulació de preguntes abordables amb dades i recollida, organització i presentació de dades rellevants per respondre-les

- Organització i representació de dades obtingudes a partir d'experiències de comptatge i d'ordenació, mitjançant objectes concrets, dibuixos i gràfics.

Selecció i ús de mètodes estadístics per analitzar dades

- Comparació quantitativa de dades numèriques.
- Elecció del tipus de gràfic o representació més convenient.
- Elaboració de qüestions relatives al comptatge i aplicació a la resolució de problemes.

Treure conclusions i fer prediccions basades en dades

Comprensió i aplicació de conceptes bàsics d'atzar

Llengües

DIMENSIÓ COMUNICATIVA

Parlar i conversar

- Participació activa en interaccions amb el grup o mestre en qualsevol situació comunicativa de l'aula, tant les referides a gestió, organització, discussió dels problemes que sorgeixen en el dia a dia, explicació de vivències personals, com les derivades de situacions d'ensenyamentaprenentatge, amb respecte per les normes que regeixen la interacció oral (torns de paraula, to de veu, ritme).
- Producció de textos orals memoritzats (cançons, poemes, dramatitzacions) i de producció pròpia (exposicions, explicacions) adaptant l'entonació, el to de veu o el gest a la situació comunicativa

---

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

i amb la utilització de la comunicació audiovisual sempre que l'activitat ho requereixi.

- Interès per expressar-se oralment amb bona entonació i pronunciació.

Escoltar i comprendre

- Comprensió de tot tipus de missatges orals en diferents contextos i en qualsevol dels escenaris possibles: activitats d'aula, situacions d'aprenentatge en qualsevol àrea i en la vida quotidiana.
- Comprensió de relats audiovisuals com a representació de la realitat, per tal de començar a diferenciar el món real i la seva representació audiovisual.
- Comprensió de textos orals de diferents tipus, formats i mitjans, per obtenir informació i per aprendre.
- Interès i respecte per les intervencions dels altres.

Llegir i comprendre

- Comprensió de les informacions més habituals de classe, dels textos vinculats a continguts curriculars en qualsevol dels formats possibles i de forma conjunta a partir del text, imatges o esquemes.
- Utilització d'estratègies afavoridores del procés de comprensió lectora abans, durant i després de la lectura (planificació, anticipació, identificació de mots, inferències, relació entre fragments, capacitat d'autocorrecció a partir del sentit global, identificació dels signes de tot tipus que formen part del text).
- Ús d'estratègies lectores adequades en la lectura individual silenciosa o en veu alta amb el professorat.
- Interès pels textos escrits i audiovisuals com a font d'informació i d'aprenentatge i com a mitjà de comunicació.

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Interès i curiositat per mirar o llegir contes o llibres de coneixements, però també per llegir un rètol, un títol d'un llibre, una notícia d'Internet o qualsevol altre text.
- Participació en activitats de lectura col·lectiva.

Escriure

- Composició de textos escrits, que poden tenir el suport d'imatges o esquemes, realitzats en diferents situacions: a) situacions quotidianes de l'aula i l'escola; b) experiències personals i produccions en l'àmbit creatiu (contes, poemes, vivències); c) textos de treball produïts en qualsevol de les àrees curriculars.
- Iniciació en els mecanismes que fan possible el llenguatge audiovisual i en la seva funció expressiva.
- Ús de programari informàtic per escriure textos curts, especialment de tractament de textos, d'edició gràfica i de presentacions.
- Aplicació d'un procés reflexiu en l'escriptura de textos: pensar, escriure i revisar.
- Interès per la bona presentació dels textos escrits i per aplicar-hi els coneixements ortogràfics treballats a classe.

Coneixements del funcionament de la llengua i el seu aprenentatge

- Observació de les diferències entre llengua oral i escrita, a partir del seu ús en situacions comunicatives reals o simulades.
- Coneixement i ús de l'ortografia de base, que comporta: separar bé les paraules, no alterar l'ordre dels mots en una frase, fer correspondre una grafia a cada so (no se'n deixa, no n'hi posa de més, no altera l'ordre), fer correspondre un so a una de les grafies possibles que fan aquell so ("gersei" seria acceptable).

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Escritura de paraules d'ús habitual a la classe, en els aprenentatges i en els seus textos (ahir, avui, notícies, hi havia, carrer, dies de la setmana).
- Introducció a normes ortogràfiques més senzilles i de més ús, i als signes de puntuació més bàsics (punt final, coma, interrogant, admiració).
- Introducció a la terminologia gramatical: nom, verb, oració, masculí, femení, article, singular, plural.
- Discriminació fonètica de síl·labes i accents en les paraules.
- Observació del funcionament de la llengua: sinònims i antònims, derivació, composició, sentit figurat (quan forma part d'una manera de parlar pròxima).
- Consciència de la transferència dels coneixements d'una llengua a les altres llengües que està aprenent. (vocabulari)
- Valoració del progrés del dia a dia en escriptura. Opinió ajustada de les seves capacitats, sense infravalorar-se ni sobrevalorar-se.

DIMENSIÓ LITERÀRIA

- Interès i participació activa en les activitats orientades al foment del gust per la lectura: lectura guiada; ús de l'audició, lectura i memorització de textos, poemes, cançons, refranys, dites; ús de la biblioteca d'aula i d'escola i revistes escolars; ús de gravacions i de mitjans audiovisuals, dramatitzacions, entre altres.
- Comprensió a partir d'audicions i comentaris posteriors conjunts de literatura de tradició oral de tot tipus (rondalles, contes, cançons, dites).
- Comprensió dels elements fonamentals d'un relat audiovisual (personatges, espais, accions).
- Escritura de textos narratius i de caràcter poètic (contes, poemes, endevinalles, refranys, rodolins), basant-se en models observats i

---

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

analitzats, aprofitant les emocions que provoquen les imatges i altres missatges audiovisuals.

- Coneixement de la biblioteca de centre per adquirir autonomia per a la utilització dels seus recursos.
- Interès per l'elecció de temes i textos i per la comunicació de preferències personals.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

L'avaluació del projecte contemplarà 3 nivells:

Valoració individual dels i les alumnes participants: es pot fer per a cada activitat o globalment tot el projecte. Cal trobar criteris d'avaluació de totes les àrees implicades en el projecte. Decidim fer l'avaluació de l'alumnat a nivell de Projecte.

Valoració de la intervenció dels i les mestres implicades: tipus de preguntes que s'han fet, com s'ha acompanyat als i les menors en l'aprenentatge,...

Valoració de les activitats: caldria fer-ho tant a nivell de mestre com a nivell d'alumnat. Això es podria fer a partir d'un escrit de cada un dels alumnes participants en el qual responguessin les activitats que més li han agradat, amb qui han treballat a gust,...

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

Valoració dels infants a nivell individual:

iniciativa, tolerància, participació,
 capacitat de diàleg, expressió oral, comprensió,
 defensa i exposició de les pròpies idees,
 pensar abans d'escriure,
 revisar els escrits,
 ser crític amb el propi treball (trobar errors, explicar en què i per què s'ha equivocat),
 bona presentació dels treballs,
 seleccionar la informació,
 saber llegir els números,
 comparar i ordenar quantitats,
 diferenciar les 2 de les 3 dimensions,
 diferenciar la proximitat i la llunyania,

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

mesurar objectes amb instruments propers,
identificar els diferents planetes del Sistema Solar

Reflexió individual i per escrit de cada infant sobre els aprenentatges
curriculars i transversals adquirits durant el projecte.

Quines activitats t'han agradat?

Amb qui has treballat més a gust?,.....

METODOLOGIA

La metodologia contemplarà diferents aspectes. Posem exemplificacions dutes a terme durant el grup de treball en el qual les participants ens hem posat en la pell de l'alumnat de cicle inicial per comprendre millor el funcionament dels projectes.

<p>La mestra farà una avaluació inicial dels coneixements que els i les alumnes de l'aula té sobre el tema a treballar. Es farà a partir d'una conversa i s'enregistrarà en un suport el que comentin. Serà una avaluació inicial vàlida si es registra l'autor o autora de cada comentari.</p>	<p>QUÈ EN SABEM?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hi ha molts estels i planetes. - La Terra és un planeta. - El sol és un estel? - La Terra és l'únic planeta on hi ha vida. - És infinit. - Hi ha el Sol. - Vivim en un planeta amb vida. - Els meteorits. - La Lluna. La lluna té diferents formes. - El sol crema i és de color groc. - Hi ha gent que ha anat a la lluna. - La lluna i el sol donen voltes i es mouen. - Els astronautes floten a l'espai. - La lluna és blanca. - No es pot respirar al Sol i la Lluna. - Nosaltres vivim a una constel·lació que es diu Via Làctia - Podem viatjar a l'Espai amb un coet - La Terra dona voltes al voltant del Sol.
---	--

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Es registra de quins interessos de l'alumnat partim. Es fa també a partir d'una conversa. Seran els primers interrogants a respondre.

QUÈ EN VOLEM SABER? Costa diferenciar què saben de què volen saber, cal que, mica en mica, vagin adonant-se d'aquesta diferenciació. Això inclinat no ho posaria *cal que agafin pràctica diferenciant ambdues coses:*

1. Com s'aguanten a l'espai les estrelles?
2. Hi ha vida a altres planetes?
3. Com estan de lluny els planetes? Quin és més lluny i quin més a prop?
4. Com s'han format el sol, la lluna i els planetes?
5. Per què veiem tants estels? Si estan lluny, com és que els veiem?
6. Per què és tant gran el sol?
7. Per què hi ha planetes que tenen anells i perquè n'hi ha que no?
8. Quina relació hi ha entre els signes del zodíac i les estrelles?
9. Dormen el Sol i la Lluna?
10. S'ajunten el Sol i la Lluna?
11. Que es pot apagar el Sol?
12. Per què les estrelles són de diferents colors?
13. Per què donen voltes?
14. Com és que s'han inventat tantes històries de marcians si no existeixen?
15. Per què el Sol té foc i les estrelles no?
16. Per què brilla la Lluna?
17. Per què els avions no poden anar a la Lluna?
18. Per què les naus no poden anar al Sol?
19. Per què el sol crema?
20. Quan i com va arribar l'home a la lluna?
21. Quins coets poden anar a l'espai?
22. D'on ve el nom dels planetes?
23. Podem viure en un altre planeta?
24. Quan tardarà a haver-hi un altre eclipsi?

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

<p>Podem fer una pluja d'idees dels infants de l'aula en què proposin activitats per a dur a terme durant el projecte:</p>	<p>COM HO PODEM ESTUDIAR? Què hem de fer a la classe o l'escola per a poder-ho saber.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Llibres sobre el tema - Buscar a internet - Demanar ajuda als pares - Visita al planetari - Crear un Sistema Solar: experimentar - Mirar proporcions - Convidar un expert del tema a fer una xerrada - Experimentar amb boles de Porexpan. - Joc de llum i fosc per parlar del dia i la nit - Observació directa a través del telescopi - Observació directa del cel a la nit - Pintar les constel·lacions en un paper d'embalar i pintura fluorescent. - Fer un bloc del que estem treballant - Veure una pel·lícula: mirar la tele
<p>Creació a partir del "què volem fer" i per grups d'un índex de treball. Cal que es facin paleses relacions relativament difícils de veure's. Intentar evitar enumeracions d'objectes. L'índex es pot moure mentre estudiem el tema, perquè les preguntes estan relacionades entre elles, perquè s'han fet noves preguntes, etc.</p>	<p>Planetes: 2, 3, 4, 7, 22, 23 Estrelles: 1, 5, 8, 12, 15 Sol: 4, 6, 9, 10, 11, 13, 15, 19 Lluna: 4, 9, 10, 16, 20 Eclipsi: 24 Coets: 17, 18, 21 Com vivim a l'espai?: 2, 14, 23</p>

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

<p>Paper del o la mestra en aquest punt:</p> <p>La mestra ha de tenir present que ha tenir en compte en tot moment la col·laboració de l'alumnat "com ho podem fer?" és la pregunta constant que la mestra ha de fer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ampliar el guió si hi ha aspectes rellevants que es troben a faltar. - Reorganitzar el guió per incloure aspectes que no es coneixen o no han sortit. - Buscar informació del tema. - Relacionar les activitats proposades amb les preguntes que s'han fet els i les alumnes. - Buscar complicitat amb els pares per a l'elaboració del projecte. - Relacionar continguts, capacitats, competències de totes les àrees amb aquells aspectes que han sortit.
<p>Desenvolupament de diverses activitats:</p> <p>La mestra no està per solucionar, les solucions als problemes han de venir dels alumnes. La mestra ha de saber fer les preguntes sense donar-los la solució, per tal que els alumnes conjuntament, s'ajudin a trobar solucions.</p>	<p>Pensem en anar al planetari. Prèviament a la visita, caldria treballar el tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conversa: què en sabem? Què hi veurem? Què és un planetari? Registre de la conversa a través d'algun tipus de suport (digital o material: Paper d'embalar,....) • Visionat d'un vídeo sobre el tema de l'Univers. • Consulta a través d'internet o de fonts bibliogràfiques. • Explicació d'un conte relacionat amb el tema. Diferenciar la realitat de la ficció literària. • Explicitar conjuntament les normes de comportament adequades en el planetari. • Visita al planetari: seguiment de la visita concertada (observació del Sistema Solar situació i trajectòria dels planetes en relació a la Terra i el Sol, les seves mides i la Lluna dins del SS. Colors i característiques de cada un dels planetes. • Valoració dialogada de la sortida: vivència, coneixements, comportament,... • Reproducció del Sistema Solar. Preguntem als alumnes: <ul style="list-style-type: none"> ○ Com ho fem sorgir? ○ Com podem fer el nostre planetari? ○ Com ho podem mesurar? ○ Caldrà escriure i dibuixar les idees i aportacions que tenen. Exposar i escollir entre tots les aportacions fetes. <p>Escriure i reconèixer els noms dels planetes.</p> <p>A partir de les propostes de com mesurar i d'organitzar-se, prendre les mides i les distàncies així com les proporcions dels diferents planetes.</p> <p>Organitzar-nos en grup per poder fer la representació: un planeta per grup,... La classe pot pensar conjuntament com s'organitzaran: quants nens per grup hi ha</p>

MEMÒRIA DEL GRUP DE TREBALL COMPETÈNCIES BÀSIQUES

	<p>d'haver, com hem de posar les taules,...</p> <p>Presentació del treball fet per cada grup: per exemple, presentació del planeta elaborat.</p> <p>Reflexió dialògica (del diàleg) conjuntament de com ha anat la feina feta. Ha treballat tothom, estem satisfets del procés i el resultat de la feina feta,...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diferents activitats experimentals sobre aspectes relacionats: observació d'un globus terraqui, rotació i translació de la Terra...
--	---

REFLEXIÓ SOBRE LA PRÀCTICA (VALORACIÓ)

La reflexió és un escrit a partir de la valoració feta per les participants en la darrera sessió del grup de treball i de la valoració que les membres d'edumèdia hem fet del grup.

En general creiem que han mancat un parell de sessions del grup de treball per a poder abarcar la totalitat dels aspectes.

Tot i això, per qüestions de calendari, hem cregut necessari no allargar més sessions el grup.

Valorem molt positivament el format de grup de treball perquè permet la participació de tothom i l'intercanvi entre mestres que tenen diferents experiències entorn del tema dels projectes. L'experiència ha permès que ens familiaritzéssim amb el vocabulari del nou context curricular, en aquest sentit, la primera sessió, introductòria i amb un caire més teòric, ha permès tenir uns referents bàsics i comuns durant la resta de sessions.

El seguiment del que es feia, a través del web d'edumèdia, i el fet de preveure el que es faria les següents sessions ha ajudat en no perdre el fil tot i que era un grup de treball quinzenal.

El canvi de rol -a vegades ser mestra, a vegades ser alumna- ha permès fer notar la importància de crear conjuntament el projecte, d'apropar-nos en la metodologia del treball per projectes i alhora animar en la posada en pràctica dels projectes a les pròpies aules. Hauria agradat, això sí, la visita a alguna sessió amb infants. Ja que, a nivell teòric, pot semblar una pràctica una mica allunyada de la realitat d'algun centre.

De cara a properes edicions del grup de treball, caldria afegir 2 o 3 sessions per a poder treballar el que ha quedat coix en aquesta ocasió: els objectius, les avaluacions i les activitats.